



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbøndelseskrift

til

de offentlige Examinere

i

Ribe Kathedralskole

i Juli 1863.

Ribe.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

1863.

Efterretninger

om

Nibe Kathedralskole

for

Skoleaaret 1862—63.

Af

Prof. C. H. A. Bendtsen,
Skolens Rektor.

Indhold.

	Side
1. Examinen i 1862.	5
2. Om Undervisningen og Fagfordelingen mellem Lærerne .	15
3. Niffelskydning	18
4. Skolens Disciple	18
5. De i Skoleaaret gennemgaaede Pensn, Lære- og Læsebøger	25
6. Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger	38
7. Fordeling af Beneficierne i Skoleaaret 1862—63 . . .	54
8. Summarisk Udtog af Skolens Regnskaber	55
9. Schema over de offentlige Examinen for Aaret 1863 . .	56

1. Examinet i 1862.

A. Afgangsexamens første og anden Del.

I Overensstemmelse med Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 7de Juni 1862 foretoges den skriftlige Del af Afgangsexamen den 23. Juni (Oversættelse fra Latin til Dansk og geometrisk Opgave), den 25. Juni (Latinisk og tydske Stil) og den 26. Juni (dansk Stil og arithmetisk Opgave). Med Hensyn til den mundtlige Afgangsexamen meddeltes i den nysnævnte Ministerialskrivelse, at Undervisningsinspektoren iaar agtede at overvære Examen den 21. og 22. Juli, og at der, som Følge deraf, maatte henlægges til disse 2 Dage Saameget af Afgangsexamen, som ske kunde uden Overbebyrdelse for Lærere og Disciple, samt at Undervisningsinspektoren selv ønskede at deltage i Censuren over Latin, skriftlig og mundtlig, Historie og Tydske. Den fuldstændige Examensplan findes aftrykt i Programmet for forrige Aar S. 62 ff.

Til Afgangsexamens anden Del indstillede sig efternævnte 8 Kandidater, som, efter at have underkastet sig Examens første Del i 1860, nu havde tilbragt 2 Aar i 7de Klasse:

1. Hans Jørgen Jørgensen, 17 Aar gammel, en Søn af Pastor Jørgensen i Hygom, født i Alslev Præstegaard den 24. Juni 1845, optagen i Skolens 2den Klasse i August 1855.

2. Carl David Henrik Zwick, 19 Aar gammel, en Søn af Skomagermester Zwick i Ribe, født i Ribe den 13. August 1843, optagen i Skolens 1ste Klasse i August 1853.
3. Christian Thomas Paul Bendtsen, 19 Aar gammel, en Søn af Skolens Rektor, Professor Bendtsen, født i Fredericia den 30. August 1843, optagen i Skolens 1ste Klasse i August 1853.
4. Frederik Theodor de Fine Olivarius, 19 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, en Søn af Pastor Olivarius i Hodde, født i Varde den 8. Januar 1843, optagen i Skolens 1ste Klasse i August 1853.
5. Christian Ramsing, 17 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, en Søn af Provst Ramsing, Sognepræst til Vester-Skjerve og Ulbølle, født i Andsager Præstegaard den 12. Februar 1845, optagen i Skolens 3die Klasse i August 1856.
6. Pauli Conrad Daniel Therkildsen, 23 Aar gammel, en Søn af Skolelærer Therkildsen i Billum ved Varde, født i Billum den 8. Maj 1839, optagen i Skolens 4de Klasse i August 1857.
7. Louis Johannes Böttiger, 18 $\frac{3}{4}$ Aar gammel, en Søn af Pastor Böttiger i Pintrup, født i Kjøbenhavn den 18. Oktober 1843, optagen i Skolens 2den Klasse i August 1855.
8. Thorvald August Stephensen, 19 Aar gammel, en Søn af afdøde Byfoged i Varde, Overauditor Stephensen, født i Ebeltoft den 8. August 1843, optagen i Skolens 1ste Klasse i August 1853.

Til Afgangseramens første Del indstillede sig følgende
 10 Disciple af 6te Klasse: J. A. Degn, J. S. Stephensen, M. K. Nysum, J. V. Hansen, M. Peter-

sen, P. V. Gad, S. C. A. Solvig, J. A. M. Bergh, P. J. M. Dircks og C. V. T. Lund.

Som Privatister vare indmeldte til 1ste Del af Afgangsexamen: Carl Doris Masemann, Greve af Trampe og Adam Rudolph Greve af Trampe.

Opgaverne til den skriftlige Prøve, der vare blevne Rektor tilstillede fra Ministeriet under forseglede Kouverts, ere følgende:

1. Oversættelse fra Latin til Dansk.

Cornelius Tacitus in libro quarto historiarum Batavos primis Vespasiani imperii temporibus inter bella civilia Romanorum, Julio Civile duce, a Romanis defecisse et grave bellum commovisse narrat; eius narrationis initium hujusmodi est:

• Batavi, donec trans Rhenum habitabant, pars Chattorum, seditione domestica pulsati extrema Gallicæ oræ, vacua cultoribus, simulque insulam juxta sitam occupaverunt, quam Oceanus a fronte, Rhenus amnis a tergo ac lateribus circumluit; nec opibus Romanis societateque validiorum attriti virus tantum armaque imperio nostro ministrabant. Diu Germanicis bellis exerciti mox in Britannia gloriam auxerant, transmissis illuc cohortibus aliquot, quas vetere instituto nobilissimi popularium regebant. In Batavis illo tempore Julius Paulus et Julius Civilis, regia stirpe, multo ceteros anteibant. Paulum Fonteius Capito falso rebellionis crimine interfecit; Civili catenæ injectæ sunt missusque ad Neronem et a Galba absolutus sub Vitellio rursus discrimen adiit, flagitante supplicium eius exercitu. Inde causæ irarum natæ sunt spesque ex malis nostris; sed Civilis ultra, quam barbaris solitum est, ingenio sollers et Sertorium se aut

Hannibalem ferens simili oris dehonestamento, ne ut hosti sibi obviam iretur, si a populo Romano palam descivisset, Vespasiani amicitiam studiumque partium præterdit; et missæ sane ad eum fuerant Antonii Primi litteræ, quibus avertere accita a Vitellio auxilia et tumultus Germanici specie retentare legiones jubebatur. Eadem Hordeonius Flaccus præsens monuerat, inclinato in Vespasianum animo et reipublicæ cura motus, cui excidium adventare videbatur, si redintegratum bellum esset et tot armatorum millia in Italiam irrupissent. Igitur Civilis, occultato interim altiore consilio, juventutem Batavorum ad desciscendum et res novandas impellere coepit odio delectus, quem Vitellius haberi jusserat.

attero, svækker. popularis, Landsmand, Indfødt. F. Cap.; romersk Statholder i Nedre-Germanien (o: i den nordlige Del af Landet imellem Rhinen og det egentlige Gallien. dehonestamentum, Banjir, Mispryd (Legemsfejl). (Sertorius og Hannibal vare ensjede.) Ant. Pr., Anfører i Vespasians Armeé i Italien. retento = retineo. Gord. Fl., Statholder i Øvre-Germanien.

2. Geometrisk Opgave.

Man skal bevise følgende Sætning:

Naar der om en Kugle er omskrevet en Cylinder og en ret Kegle, hvis Sidelinie er lig Grundfladens Diameter, saa er Cylinderens Volumen mellemproportional imellem Kuglens og Keglens Volumen, og Cylinderens hele Overflade mellemproportional imellem Kuglens og hele Keglens Overflade;

og derefter skal man undersøge, om ikke samme Sætning gjælder for nogen Kegle af andre Dimensioner end den nævnte.

3. Opgave til Oversættelse fra Dansk paa Latin.

I det ottende Aar af den peloponnesiske Krig besluttede Brasidas, som af Lakædæmonierne var sendt med en Hær til den Del af Thracien, der grændser til Makedonien, for at drage de der liggende græske Byer over paa deres Side, efterat han havde vundet med det Gode eller indtaget Byerne paa Chalkidike, at angribe Amphipolis, en atheniensisk Koloni, beliggende ved Floden Strymon. Byens Indbyggere vare, som for det meste de øvrige Stæders, delte i to Partier, af hvilke det ene begunstigede Lakædæmonierne, det andet, som var det største, Athenienserne. De, der vilde, at Forbundet med Athen skulde bevares, sendte Bud til Thukydidēs, der kommanderede den atheniensiske Flaade ved Thraciens Kyst og som dengang opholdt sig paa Thasos, og bade ham, at han snarest muligt vilde komme dem til Hjælp. Han seilede strax til Amphipolis med syv Skibe; men Staden havde allerede før hans Ankomst overgivet sig til Brasidas, som, for hurtigt at tilendebringe Sagen, havde tilbudt megel gunstige Vilkaar. Dog lykkedes det Thukydidēs at bevare Staden Eion ved Strymons Munding, hvilken Brasidas havde haabet at bemægtige sig. Athenienserne, betagne af Harme over Tabet af Amphipolis, dømte Thukydidēs ufortjent til bestandig Landsflygtighed, og han vendte ikke tilbage til Athen for Krigens Ende. Da han saaledes var fjernet fra offentlige Forretninger, besluttede han at bruge sin Tid til at skrive den peloponnesiske Krigs Historie, og med hvor stor Flid, Indsigt og Kunst han har udført dette, er Alle bekendt. Thi baade de Gamle og de Nyere ere enige i at prise hans Værk, som i Ansæelse med Rette sættes ved Siden af Herodotus Muser, skjøndt det i sin hele Art er dem meget uligt.

der grændser til, *limitus*. vinde med det Gode, *conciliare*. Chalcidice, (Halvø ved Makedonien og Thrakien). Tabet af udtrykkes bedst ved Participiet af *admitto*. Anseelse, *laus*. at sætte ved Siden af, *æquare*.

4. Opgave til tydsk Stil.

Den berømte tydske Filosof Leibniz hændtes der, da han i Slutningen af det 17de Aarhundrede gjorde en Reise i Italien, et meget farligt Eventyr. Han lod sig paa et lidet Skib sætte over fra Venedig til et Punkt af Fastlandet. Under Overfarten opstod der en heftig Storm, der satte Søfolkene i største Angst. Styrmanden, der længe havde iagttaget Leibniz, meddelte sine Folk, at Passageren uden Tvivl var en Kjetter. De formodede altsaa, at Himmelen for hans Skyld havde sendt dem Stormen, og da de ikke troede, at han forstod det Italienske, talte de højt med hverandre, om de ikke skulde kaste ham i Havet. Uden at lade mærke nogen Frygt eller Forvirring, traf Leibniz en Rosenkrands frem af Kommen, med hvilken han, da han skulde rejse i et ikke blot ivrig katholic, men ogsaa overtroisk Folks Land havde forsynet sig, og bad meget andægtig. Da troede Søfolkene, at de havde taget fejl i deres Mening om den Fremmede, og afstode fra deres Forsæt at kjoibe Stormens Dphor med hans Død. At en Kjetter, der rejser med et Skib, kan være dette farlig og udsætte det for den guddommelige Brede, er en Mening, som man endnu i vore Dage kan finde hos italienske Søfolk.

hændes, begegnen. Under, während. forsyne, versehen.

5. Opgave til Udarbejdelse i Modersmaalet.

Den hedenske og den christelige Betragtning af Selvmord.

6. Arithmetisk Opgave.

At opløse Ligningerne

$$x \operatorname{tg} a + y \operatorname{tg} b = \operatorname{tg} c,$$

$$x \operatorname{cot} a + y \operatorname{cot} b = \operatorname{cot} c$$

med Hensyn til x og y , bringe disses Udtryk paa en for Logarithmeberegningen bekvem Form, samt beregne

$$x \text{ og } y \text{ for 1) } a=30^\circ, b=45^\circ, c=60^\circ,$$

$$\text{og for 2) } a=30^\circ 12', b=45^\circ, c=59^\circ 48'.$$

I Censuren over Prøverne deltog med Skolens Lærere foruden Undervisningsinspektoren (Latin, latinisk Stil, Historie og Lydst), Stiftsprovst Boisen (Religion), Collaborator Bloch fra Haderslev (Græsk), Ingeniør-lieutenant Larsen (Mathematik og Fysik), Kateket Kaaschou (Hebraisk), Stiftamtmand Nielsen (Geografi), Pastor Jacobi (Fransk) og praktiserende Læge Kjær (Naturhistorie).

Examens Udfald for samtlige Kandidater var følgende:

a. Afgangsexamens 2den Del,

hvilken i Forening med de vedsatte Karakterer ved den 1ste Del i 1860 udgjør den fuldstændige Afgangsexamen:

Kandidaterne.	Afgangseramens 1ste Del i Aaret 1860.				Afgangseramens 2den Del i Aaret 1862.											
	Lydst	Frans	Geograf	Naturhist.	Dans	Latin (skriftlig)	Latin (mundtlig)	Græsk	Religion	Historie	Arithmetik	Geometri	Naturscere	Hovedkarakter.	Points	Hebraisk.
1. H. J. Jørgensen.	ug.	ug.	ug.	mg.	g.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	Første R.	94	ug.
2. C. D. H. Zwick.	mg.	mg.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	tg.	ug.	mg.	mg.	Anden R.	74	g.
3. C. T. P. Bendtsen.	mg.	mg.	g.	ug.	mg.	g.	g.	g.	mg.	mg.	tg.	g.	g.	Anden R.	74	=
4. J. E. de Fine Olivarius.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	Anden R.	75	mg.
5. C. Klausung.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	ug.	Første R.	84	=
6. C. P. D. Therkildsen.	g.	tg.	mg.	mg.	tg.	tg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	Anden R.	71	g.
7. L. J. Bottiger.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	Første R.	84	g.
8. E. A. Stephensen.	ug.	mg.	g.	mg.	g.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	tg.	tg.	g.	Anden R.	75	=

b. Afgangsexamens 1ste Del 1862.

Disciplenes Navne.	Lydsk	Fransk	Geografi	Naturhist.	Points
1. J. N. Degn	ug.	ug.	ug.	ug.	32
2. J. S. Stephensen	mg.	ug.	mg.	mg.	29
3. M. N. Nyholm	mg.	mg.	ug.	mg.	29
4. J. B. Hansen	mg.	g.	g.	mg.	24
5. M. Petersen	g.	g.	ug.	mg.	25
6. P. B. Gad	g.	g.	g.	g.	20
7. H. C. A. Bolvig	g.	mg.	g.	mg.	24
8. J. A. M. Bergh	mg.	mg.	ug.	ug.	30
9. P. J. M. Dircks	mg.	g.	g.	g.	22
10. C. B. E. Lund.	g.	mg.	mg.	mg.	26
Privatist:					
C. D. M. Greve af Trampe	g.	mg.	ug.	mg.	27

Den anden af de indmeldte Privatister traf sig tilbage under den mundtlige Examen.

Alle de ovennævnte 10 Disciple af 6te Klasse bleve efter endt Skoleexamen opflyttede i 7de Klasse.

B. Offentlig Aarsexamen for 1861—62. Translokation og Dimission.

Den offentlige Aarsexamen afholdtes, saaledes som der er anført i forrige Aars Program S. 62 ff. fra den 11. til den 18. Juli. Som indbudne Censorer vare efter-

nævnte Herrer tilstede: Andersen, Kand. juris, Bezer, Skolelærer, Boisen, Stiftsprovst, Christiansen, Skolelærer, Ferlev, Profurator, Hansen, Sognepræst i Reisby, Horsbøl, Skolelærer, Jensen, Ræmmer, Jacobi, Sognepræst, Jørgensen, Sognepræst i Hygom, Jørgensen, Skolelærer, Kjær, praktiserende Læge, Lindbæk, Stud. theol., Meinert, Borgmester, Moe, Sognepræst, Müller, Kjøbmand og Borgerrepræsentant, Müller, Student, Petersen, Distriktslæge, Raaschou, Kateket, Raben, Skolelærer, Rosenstand, Sparekasselasferer, Schmidt, Lieutenant og Bejinspekter, Siemsen, Kaptajn og Landinspektør, Suusvind, Skolelærer, Sørensen, Sognepræst i Bester-Bedsted, Werliin, Sognepræst i Hvidding.

Den 18. Juli Efterm. Kl. 4 foretoges paa sædvanlig Maade Translokation med Skolens 5 nederste Klasser, og den 21. Juli Aften Kl. 8, efter endt Afgangseramens 1ste Del, med 6te Klasse's Disciple. To af Skolens Disciple erholdt Udmærket godt til Hovedkarakter.

Den 23. Juli, Form. Kl. 10 dimitterede Rektor de 7 af Skolens Disciple, som havde indstillet sig til Afgangseramens sidste Del og bestaaet den med det Udfald, som er angivet ovenfor S. 12. Efterat Rektor havde taget Afsked med dem, henvendte ogsaa Undervisningsinspektøren nogle Ord til dem og mindede dem om Betydningen og Vigtigheden af de akademiske Studier.

C. Salvaarsexamen i December 1862

afholdtes, som i de senere Aar, umiddelbart før Juleferien og fuldstændigt med alle Klasserne fra den 15. til den 22. December.

2. Om Undervisningen og Fagfordelingen imellem Lærerne.

I Undervisningen er der, hvad Stof og Form angaaer, ikke foregaaet nogen Forandring, heller ikke i Fagfordelingen uden forsaavidt, at Overlærerne Riis og Kinch have byttet Klæsfer i Latin saaledes, at Overlærer Riis har havt Undervisningen i VI. og IV. Klasse, som bestode af de Disciple, han i forrige Aar havde undervist henholdsvis i V. og III. Klasse, Overlærer Kinch i V. Kl., hvis Disciple han ifjor underviste i IV. Klasse, og desuden i III. Kl. Med den ældste Afdeling af VII. Klasse har Overlærer Riis iaar havt 1 særskilt Time Latin til Repetition, medens iøvrigt begge Klæsfers Afdelinger ere forenede i dette Fag.

For at vedligeholde Kundskaben i Fransk har den yngste Afdeling af VII. Klasse iaar første Gang havt 1 ugentlig Time til fransk Læsning.

Fordelingen af de enkelte Undervisningsfag og de ugentlige Timer efter den af Ministeriet approberede Lektionsplan har været følgende:

Rektor Bendtsen: Græsk i 7de, 6te og 5te Klasse	16 Timer.
Overlærer Riis: Latin i 7de, 6te og 4de Kl., Græsk i 4de Kl.	32 T.
Overlærer Kinch: Latin i 5te og 3die Kl., Lydsf i 2den og 1ste Kl.	29 T.
Adjunkt Salto: Mathematif i 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl., Naturlære i 7de Kl.	29 T.
Adjunkt Selms: Religion i 7de, 6te, 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Lydsf i 6te, 5te, 4de og 3die Kl., geometrif og Frihaandstegning	32 T.

Adjunkt Koch: Dansk i 7de, 6te, 2den og 1ste Kl., Historie i 7de, 6te, 5te og 4de Kl., Hebraisk i 7de Kl. 26 Timer.

Adjunkt Trugaard: Geografi i 6te, 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Historie i 3die, 2den og 1ste Kl. 23 T.

Adjunkt Fischer: Fransk i 7de B, 6te, 5te, 4de, 3die og 2den Kl., Dansk i 5te, 4de og 3die Kl. 25 T.

Adjunkt Rasmøse: Naturhistorie i 6te, 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Kalligrafi i 4de, 3die, 2den og 1ste Kl. 25 T.

Organist Hansen: Sang med hele Skolen 5 T.

Skolelærer Raben: Praktisk Regning i 2den og 1ste Kl. 8 T.

Gymnastiklærer Voigt: Gymnastik. . . 6 T.

Hvormange Timer der iaar egentlig har været til-
delt hvert enkelt Fag, viser følgende Liste:

Fagene:	7. Kl.	6. Kl.	5. Kl.	4. Kl.	3. Kl.	2. Kl.	1. Kl.	Summa:
Danst	3	2	2	2	3	4	6	22 T.
Latin	{ ^A 4 ^B 9	8	9	9	9	"	"	45
Græst	{ ^A 4 ^B 5	5	5	5	"	"	"	21
Lydst	"	3	3	3	3	5	6	23
Fraust	^B 1	3	3	2	4	5	"	18
Religion	2	2	2	2	2	2	2	14
Historie	3	2	2	2	3	3	3	18
Geografi	"	2	2	2	2	3	3	14
Mathematisk	{ ^A 4 ^B 4	4	4	4	3	4	4	31
Tegning	"	"	"	"	1	2	2	6 ¹⁾
Naturhistorie	"	3	2	2	2	3	3	15
Naturlære	{ ^A 3 ^B 3	"	"	"	"	"	"	6
Skrivning	"	"	"	1	2	3	4	10
Sang	1	2	2	2	2	2	2	5 ¹⁾
Hebraisk	{ ^A 2 ^B 2 ²⁾	"	"	"	"	"	"	2
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	6 ¹⁾
Summa:	{ ^A 36 ^B 34	38	38	38	38	38	37	256 T.

1) Foruden Tegneundervisningen i de 3 nederste Klasser har der været en særskilt Tegnetime især for de højere Klassers Disciple, som havde Lyst til at gaae videre i Tegnekunsten. — Enhver Discipel, som har Syngestemme, har ugentlig haft 2 Timers Undervisning i Sang, undtagen ældste Afdeling af Disciplene i øverste Klasse, som kun møder i den Time, da der er Fælles-sang. — I Gymnastik har hvert af de 3 Partier haft 2 Timers ugentlige Undervisning.

2) Ingen af yngste Afdelings 10 Disciple læse Hebraisk iaar.

Kand. polyt. V. C. Ramsing, som under 27. Decbr. 1861 blev konstitueret som Lærer, er nu ved fgl. Resolution af 21. Februar 1863 bleven bekliffet til Adjunkt her ved Skolen.

3. Kiffelkydning.

Det blev omtalt i Programmet for 1861 S. 17, at der her ved Skolen, ligesom ved de andre lærde Skoler, skulde indføres Dvelse i Kiffelkydning for Disciplene af den øverste Klasse. Denne Foranstaltning traadte i Kraft i September 1862, og Dvellerne skulde aarlig fortsættes imellem Maj og Oktober Maaneder. De ledes for Tiden af herværende Ræmner Jensen med Gymnastiklærer Voigt som Assistent. Det skal paasees, at Skarpskydningsøvelserne finde Sted circa 15 Gange for hvert Hold Disciple, og at hver Discipel kommer til at skyde mindst 75 Skud aarlig. For disse Dveller kunne kun de Disciple fritages, som paa Grund af sildig fysisk Udvikling, svagt Syn eller anden legemlig Hindring findes uskikkede til at deltage i samme.

Skolen er forsynet med 3 gode Miniérisfler med dertil hørende Rekvifiter. Efterat Kiffelkydningsøvelser ere blevne indførte, er, ifølge Ministeriets Skrivelse af 16. November 1861, Gymnastikundervisningen i øverste Klasse indskrænket til Hugning og Exercits.

Den 20. Maj 1863 præsenteredes Skolen for Gymnastikdirektoren, Generalmajor la Cour, om Formiddagen i Gymnastik og om Eftermiddagen i Kiffelkydning.

4. Skolens Disciple.

Ved de offentlige Examinier i Juli 1862 var Discipelantallet ialt 65. Af disse 65 dimitteredes 8 til Universi-

tetet efterat have bestaaet Afgangseramen saaledes, som er anført ovenfor S. 12, og strax efter Examen udgik 3, nemlig A. V. Lindhardt af 4de Klasse, V. C. Lindhardt og B. U. Middelboe af 3die Klasse, de 2 første for at indsættes i Domskolen i Roskilde, i hvis Nærhed deres Fader var bleven Præst, og den sidste for at optages i Aalborg Kathedralskole, ligesom hans Broder ifjor paa Grund af Faderens Forflyttelse. Til de tilbageblevne 54 Disciple kom fra det nye Skoleaars Begyndelse 15 nye, af hvilke A. Marcus optoges i 5te Klasse, P. A. Petersen i 4de Kl., O. S. Petersen i 3die Kl., S. J. Carstens og Th. S. Ryhnel i 2den Kl., V. A. Bergh, C. L. Borch, C. C. Hansen, J. S. S. Jørgensen, K. S. Kinch, J. O. Moe, V. C. Petersen, S. T. Puggaard, C. S. Rosenstand og P. J. Schmidt i 1ste Kl. Saaledes begyndte Skoleaaret 1862—63 med en Frekvents af 69 Disciple. I Aarets Løb er skeet følgende 5 Udmeldelser: J. A. Jørgensen af 5te Kl., for at fortsætte Studeringerne under privat Vejledning (udm. fra 1. Jan. 1863), G. S. Petersen af 4de Kl. (udm. fra 1. April), V. S. Øllgaard af 3die Kl. (udm. den 23. Febr.) og A. P. J. T. Petersen af 3die Kl. (udm. fra 1. April), Alle for at forlade Studeringerne. Derimod er der optaget 3 nye Disciple, nemlig J. D. Jensen, J. S. Ryhnel og C. C. J. Reimers, alle i 1ste Klasse. Discipelsantallet ved de offentlige Examiner i næstkommende Juli Maaned vil altsaa beløbe sig til 67, 2 flere end ifjor, fordelte efter Udfaldet af Halvaarsseramen i de 7 Klasser saaledes:

VII. Klasse.

1. Jepsen, Jeppe August Poulsen, en Søn af Gaardejer P. Jepsen i Stens, Hjortlund Sogn.
2. Nastrup, Theodor, en Søn af Gæstgiver Nastrup i Varde.
3. Tranberg, Niels Carl Christian, en Søn af Gaardejer Tranberg til Dorteasbølle i Farup Sogn.
4. Moe, Axel Thorvald, en Søn af Pastor Moe, Sognepræst til Sct. Cathrine Menighed i Ribe.
5. Arns, Hans Baldemar, en Søn af Distriktslæge, Kammerraad Arns i Ringkjøbing.
6. Vogt, FALLE Wilhelm, en Søn af Kongl. Husfoged i Haderslev Besteramt, Vogt i Lofthund.
7. Johansen, Hans Adolph, en Søn af Gaardejer Jacob Johansen i Forballum, Mjolden Sogn.

Disse 7 Disciple agte iaar at indstille sig til Afgangsexamens sidste Del.

Endvidere indstiller sig iaar her til Afgangsexamens 2den Del C. N. G. O'Neill Orholm, en Søn af Kammerherre Orholm til Rosenfelt. I 1861 tog han Afgangsexamens 1ste Del i Haderslev lærde Skole. Han er anmeldt af Collaborator Bloch i Haderslev.

8. Degn, Jes Nielsen, en Søn af Gaardejer S. N. Degn i Alstrup, Sognefoged for Bronæs Sogn.
9. Stephensens, John Hilmar, en Søn af afdøde Byfoged i Varde, Overauditor Stephensens.
10. Nyssum, Mads Rod, en Søn af Profurator Nyssum i Varde.
11. Hansen, Ib Bindfeld, en Søn af Møller Hansen i Ribe.

12. Petersen, Mathias, en Søn af afdøde Proprietær N. M. Petersen, forhen Ejer af Rysstensteen.
13. Bolvig, Hans Christian August, en Søn af afdøde Proprietær Bolvig, forhen Ejer af Kjærgaard.
14. Gad, Peter Wilhelm, en Søn af Apotheker Gad i Sæby i Sjælland.
15. Lund, Christian Baldemar Troels, en Søn af Herredsfoged, Justitsraad Lund i Skjern.
16. Bergh, Jakob Algerbæk Mathias, en Søn af Cancelliraad, Amtsforvalter Bergh i Ribe.
17. Dircks, Peder Julius Merveede, en Søn af Fysikus, Dr. med. Dircks i Lønning.

VI. Klasse.

1. Mamsen, Hans Anton, en Søn af Gaardejer H. N. Mamsen i Bønderby, Møgeltonder Sogn.
2. Ferslev, Hans Christian Lunov Baldemar, en Søn af Prokurator Ferslev i Ribe.
3. Kolvig, Frederik, en Søn af svensk og norsk Vicekonsul, Kjøbmand Fred. Kolvig i Ribe.
4. Bendtsen, Knud Baldemar, en Søn af Skolens Rektor.
5. Nielsen, Frederik, en Søn af Stiftamtmand Nielsen i Ribe.
6. Riis, Sofus Charles, en Søn af Overlærer Riis i Ribe.

Alle denne Klasse's Disciple, med Undtagelse af Nr. 3, indstille sig iaar til Afgangseramens første Del.

V. Klasse.

1. Marcus, Alexander, en Søn af afdøde Kjøbmand Marcus i Aabenraa.

2. Andersen, Niels Andreas Christian, en Søn af afdøde Hospitalsforstander Andersen i Ribe.
3. Moe, Otto Friis, en Broder til Nr. 4 i VII. Kl.
4. Olivarius, Tage Christian de Fine, en Søn af Pastor Olivarius i Hobde ved Varde.
5. Moe, Carl Julius, en Broder til Nr. 4 i VII. Kl.

IV. Klasse.

1. Petersen, Peter Nielsen, en Søn af Gaardmand P. N. Petersen i Haved, Rejsby Sogn.
2. Engberg, Harald Lauris, en Søn af Pastor Engberg, Sognepræst til Hemmet og Sønder Bium.
3. Vesterby, Jens Christian Frederik, en Søn af afdøde Kæmmer Vesterby i Ribe.
4. Winding, Hans Kruse, en Søn af Gaardejer Winding i Haved, Rejsby Sogn.
5. Hansen, Carl Ludvig Otto, en Søn af Pastor Hansen i Rejsby.
6. Rosenstand, Holger Wilhelm, en Søn af Sparekasseskasserer Rosenstand i Ribe.
7. Riis, Jacob August, en Broder til Nr. 6 i VI. Kl.

III. Klasse.

1. Sørensen, Søren Henrik Theodor, en Søn af Pastor Sørensen i Bestervedsted.
2. Eilschou, Jakob Tetens, en Søn af Apotheker Eilschou i Lemvig.
3. Kolwig, Carl, en Broder til Nr. 3 i VI. Kl.
4. Hansen, Christian Marius, en Broder til Nr. 11 i VII. Kl.
5. Bolwig, Alfred, en Broder til Nr. 13 i VII. Kl.

6. Kinch, Otto Peter, en Søn af Overlærer Kinch i Ribe.
7. Johnsen, Christen, en Søn af afdøde Kjøbmand og Vicekonsul Johnsen i Nordby paa Fano.
8. Zusted, Axel Baldemar, en Søn af Konsul, Kjøbmand Husted i Ringkjøbing.
9. Lund, Alfred Frederik Vilhelm, en Broder til Nr. 15 i VII. Kl.
10. Dgmundsen, Charles, en Søn af afdøde Distriktslæge Dgmundsen i Ribe.
11. Moe, Frederik Emilius Gustavus, en Broder til Nr. 4 i VII. Kl.
12. Petersen, Olaf Halvor, en Søn af Herredsfoged Petersen i Holsted.
13. Søegh, Adolph, en Søn af Proprietær Søegh til Rammegaard.

II. Klasse.

1. Helms, Peter Georg, en Søn af Adjunkt Helms i Ribe.
2. Lund, Frederik Vilhelm, en Søn af Lommerhandler Lund i Ribe.
3. Lund, Carl Christian August, ligeledes.
4. Carstens, Samuel Johannes, en Søn af Thingsskriver Carstens i Haderslev.
5. Kühnel, Theodor Sertus, en Søn af Pastor Kühnel i Rørfarup.
6. Wilschou, Christian Cornelius, en Broder til Nr. 2 i III Kl.

I. Klasse.

1. Schmidt, Egil Jesper Bruun, en Søn af Amtsvejinspektør, Lieutenant Schmidt i Ribe.

2. **Kinch, Karl Frederik**, en Broder til Nr. 6 i III. Klasse.
3. **Rosenstand, Carl Frederik**, en Broder til Nr. 6 i IV. Kl.
4. **Moe, Jean Claus**, en Broder til Nr. 4 i VII. Klasse.
5. **Puggaard, Hans Thomsen**, en Søn af Aølsbruger og Bertshusholder Th. Puggaard paa Puggaardsminde ved Ribe.
6. **Borch, Casper Leuning**, en Søn af Herredsfoged Borch i Ribe.
7. **Jørgensen, Johan Frederik Hørling**, en Søn af Pastor Jørgensen i Vodder ved Ribe.
8. **Bergh, Wilhelm Albert**, en Broder til Nr. 16 i VII. Kl.
9. **Sansen, Carl Christian**, en Broder til Nr. 11 i VII. Kl.
10. **Peterfen, Valdemar Christian**, en Broder til Nr. 12 i III. Kl.
11. **Jensen, Jens Dinesen**, en Søn af Kæmner Jensen i Ribe.
12. **Rühnel, Sophus Frederik**, en Broder til Nr. 5 i II. Kl.
13. **Reimers, Carl Carsten Johannes**, en Søn af Fysikus Dr. med. Reimers paa Gram.

Bed at lægge Mærke til, hvad der er anført ved hver Discipel især, kan man uddrage følgende almindelige statistiske Data:

Af Skolens 67 Disciple ere: 34 indenbyes,
33 udenbyes,

og af de udenbyes Disciple ere 14 fra Slesvig, 1 fra Sjælland, Resten fra Ribe Stift, hvoriblandt 1 fra Fano.

Med Hensyn til Fædrenes Stilling i Samsfundet, da hidrøre af de 67 Disciple fra

Embedsstanden	35
Kommunale Bestillingsmænd	6
Næringsdrivende	15
Landmænd	11

Af Embedsmændssønnerne ere 12 Præstesønner, 11 Sønner af juridiske Embedsmænd, 6 Sønner af Skolemænd, 4 Sønner af Læger, 2 Sønner af en Døppebørsels-embedsmand. Af de Næringsdrivende boe de 12 i Byer, de 3 paa Landet.

5. De i Skoleaaret gjennemgaaede Pensn, Lære- og Læseboøer.

Religion.

VII. Kl. Lucas's Evangelium Kap. 1—14. Liscos Troesbekjendelse forfra til Christi profetiske Embede. Lejlighedsvis ere Disciplene blevne gjorte bekjendte med mærkelige Personligheder og det religiøse Livs Retning i forskjellige Afsnit af Kirkens Historie.

Dimittenderne have desuden repeteret Slutningen af det nævnte Evangelium og af Troesbekjendelsen.

VI. Kl. Det gamle Testaments Bibelhistorie efter Hersleb og efter mundtlig Fortælling; det nye Testamente efter Matthæi Evangelium og Apostlenes Gjærninger.

V. Kl. Balslevs Lærebog: Troen, Bønnen og Saframenterne. Herslebs Bibelhistorie: fra 3die Periode i Jesu Liv til Bogens Ende. Dog er ogsaa i denne, saavel som i de tre følgende Klasser, det nye Testamente selv stadig blevet benyttet.

IV. Kl. Balslevs Lærebog: Loven og Saframenterne. Herslebs Bibelhistorie: fra Hjemkomsten fra Ba-

bylon til 3die Periode i Jesu Liv. Til hver Religions-
time er et Vers blevet lært udenad efter Psalmebog for
Kirke- og Husandagt.

III. Kl. Balslevs Lærebog: Troen og Bonnen.
Herslevs Bibelhistorie: forfra til Bortførelsen til Baby-
lon. Psalmer som i 4de Klasse.

II. Kl. Balslevs Lærebog: Loven. Det nye Testa-
mentes Bibelhistorie efter Daugaards Udtog og Testa-
mentet selv. Psalmer som i 4de Klasse.

I. Kl. Det gamle Testamentes Bibelhistorie efter
Daugaards Udtog og mundtlig Fortælling. Luthers Kate-
kismus. Psalmer ere lærte dels af Skolens Morgensange,
dels af Psalmebog for Kirke- og Husandagt.

Danst.

VII. Kl. Den danske Literaturhistorie indtil Holbergs
Død er gennemgaaet efter Thortsens Lærebog. Til Op-
læsning er benyttet Flors Haandbog i den danske Litera-
tur; deraf er læst forfra til S. 142, samt af de svenske
Stykker S. 609—639. Der er blevet forelæst Stykker
af Egils Saga, Jomsvinge Saga, Saxe, Snorre; og
af Holbergs Komedier: Ulykses og Melampe. Fem af
nederste Partis Disciple have i en særskilt ugentlig Time
gjennemlæst Fridriksons islandske Læsebog S. 1—69.

VI. Kl. De vigtigste Stykker af Literaturhistorien,
dels efter Thortsen, dels efter Flors Haandbog, der med
enkelte Forbigaaelser er læst forfra indtil S. 380. Hver
Discipel har lært et Digt udenad til Recitation.

De to øverste Klasser have skrevet Stile over føl-
gende Opgaver:

VII. Kl. En Sammenligning mellem den græske og den nor-
diske Oldtids Forestillinger om Livet efter Døden. 2. Selvmord, be-
traktet fra et hedensk og fra et kristeligt Standpunkt. 3. Servius

Tullius. 4. Selvvalgt Opgave. 5. Beskrivelse af Peloponnes med Beretning om dets vigtigste Fortidsminder. 6. Rolf Krakes Historie, fortalt efter Sære. 7. Hvad forstaaes ved Hovmod, og med hvilke andre Træk i Karakteren plejer det at staa i Forbindelse? 8. Om Idmyghed som christelig Dyd; dens Forskjellighed fra Beskedenhed i Almindelighed. 9. Hvorledes beskriver den hellige Skrift Guds Allestedsnærvarrelse, og hvilken Trost og Advarsel indeholder denne Lære for os? 10. Konstantin den Store. 11. Harald Klak og Anegar. 12. Hvad forstaaes ved Mod, og hvorledes viser det sig forskjelligt under Livets forskjellige Forhold? 13. De Danstes Krige med Venderne. 14. Beskrivelse af den katolske Kirkes Magt i Danmark i det 13de Aarhundrede. 15. En Sammenligning mellem den græske Mythologis Lære om Skjebnen og den christelige Lære om Forsynet og Bestyrelsen. 16. Diktatstil. 17. Beskrivelse af Hertugdømmet Slesvigs Natur, Beboere og vigtigste historiske Minder. 18. Regnar Lodbrogs Saga, fortalt efter Dylenssläger. 19. Den menneskelige Kundskabs Rilder og disses faregne Bestaaffenhed. 20. Diktatstil.

VI. Kl. 1. Hvorledes skal Rigdom bruges, for at kunne kaldes et Gode? 2. En Rejse mellem de danske Ver i Østersøen. 3. „Fædrelandskærlighed“ af Th. Thaarup, omfat i Prosa. 4. Ved hvilke Midler skal man stræbe efter at skaffe sig et godt Rygte? 5. Englands Kolonier i forrige Aarhundrede. 6. Leg smager bedst efter Arbejde. 7. Hvad forstaaes ved Hovmod, og hvilke andre Fejl har det i sit Følgeskab? 8. Karakteristik af en Dagdriver. 9. Sammenligning mellem Drnene og Gribbene. 10. Hvorpaa grunder sig den Verbødighed, som den Unge skal vise den Gamle? 11. Hvorledes beskriver den hellige Skrift Guds Allestedsnærvarrelse, og hvilken Trost og Advarsel indeholder denne Lære for os? 12. Diktatstil. 13. Slaget paa Kjøbenhavns Rhed den 2. April 1801. 14. Glasets vigtigste Egenskaber og forskjellige Benyttelse. 15. Udsigt over de Begivenheder, der nærmest foranledigede Norges Adskillelse fra Danmark. 16. En storagtig Person. (En Fortælling). 17. Om Fædrelandskærlighed. 18. Johannes den Døbers Historie, efter Matthæi Evangelium. 19. Dylensslägers „Arel og Balborg“, gjengivet i fortællende Form. 20. Rusland og Tyrkiet i det sidste Aarhundrede. 21. En Fodvandring over Alperne. 22. Hvorfor, og indtil hvilken Grændse er det tilladt at deltage i Fornøjelser? 23. En Sammenligning mellem de tre sydeuropæiske Halvøer. 24. Som Herren er, saa følge ham Svende.

V. Kl. Den nordiske Mythologi er gjennemgaaet efter Winthers Haandbog og indøvet under Læsningen af „Nordens Guder“, forskjellige Partier af den ældre Edda

og „Hakon Jarl“. Der er givet en kort Oversigt over nogle af Digtarterne, og nogle Digte af Holsts poetiske Læsebog ere lærte udenad. Hver Uge er der leveret en Stil af historisk Indhold, Opgaver indrettede efter Disciplenens Kundskaber eller Dispositioner.

IV. Kl. Holsts Læsebøger benyttede til Dplæsning, Analyse og Indøvelse af Borgens Vejledning fra den 21de—24de Lektion. 5 Digte ere lærte udenad. En Stil om Ugen er skreven hjemme af beskrivende eller fortællende Indhold.

III. Kl. Holsts prosaiske (S. 1—80, 90—117) og poetiske Læsebøger benyttede til Dplæsning, Gjengivelse af det Læste og Analyse. 8 Digte ere lærte udenad. Kinchs Sproglære læst og repeteret. 1 Stil om Ugen er skreven hjemme, af fortællende Indhold eller Oversættelse, medens en ugentlig Time har været anvendt til skriftlige Øvelser efter de 10 første Lektioner i Borgens Vejledning.

II. Kl. Funch-Rogind-Warburgs Læsebog S. 149 til 279. Af Digtene lært udenad: Nr. 48, 50, 52 og 54, og Baggesens „Da jeg var lille“. To ugentlige Diktatstile.

I. Kl. Samme Bog forfra til S. 149. Af Digtene lært udenad Nr. 1, 2, 5, 7, 9—12, 22, 33, 34, 50, 51. Tre ugentlige Diktatstile.

Indstf.

VI. Kl. Hjorts Læsebog, den prosaiske Del: S. 369—81, 415—66, 483—92; den poetiske Del: S. 80—113, 118—30, 154—64. Göthes „Hermann und Dorothea“. Særskilt have Disciplene hver tredie Uge opgivet et Stykke, de have læst af en Forfatter, som de selv have foreslaaet, eller som er bleven dem anbefalet af Læreren. Af Hjorts

større Grammatik er Formlæren bleven repeteret. For Syntarens Bedkommende er benyttet „Et Par Kapitler af den tydske Syntax. Kbhvn. 1753“. Mundtlig Stil en Gang ugentlig efter Lorenzens Opgaver (en god halv Side). Indtil Udgangen af Maj ere 32 Sider skrevne, dels i Hjemmet, dels paa Skolen. Foruden Lorenzens Opgaver (16—18 Linier) ere ogsaa Opgaverne fra de senere Aars Afgangsexaminer blevene benyttede.

V. Kl. Hjorts Læsebog, den prosaiske Del: S. 291—329, 336—68, 381—94; den poetiske Del: S. 1—8, 23—65, 80—82. Hver Maaned have Disciplene desuden særskilt opgivet et Pensum, de have læst paa egen Haand, mest af historisk eller beskrivende Prosa. Formlæren repeteret efter Hjorts større Grammatik. Af Wolles Materialier til at indøve Ordføjningslæren er den sidste Halvpart læst. Til Udgangen af Maj ere 34 Stile skrevne, en Gang om Maaneden paa Skolen, ellers hjemme. Af Lorenzens Opgaver ere 12—14 Linier blevene foresatte.

IV. Kl. Hjorts prosaiske Læsebog, S. 159—62, 164—83, 186—226. Formlæren lært efter Hjorts større Grammatik. Første Halvdel (til Reglerne om Konjunktiv) af Wolles Materialier til at indøve Ordføjningslæren. Til Udgangen af Maj ere 32 Stile skrevne efter Lorenzen, hver paa 7—9 af den trykte Boges Linier.

III. Kl. Hjorts prosaiske Læsebog, S. 40—70. Hjorts mindre Grammatik er repeteret; Rjønreglerne læste efter den større. Af Wolles Materialier til at indøve Formlæren er læst Afsnittene VIII., XIV., XV. og XVII. til S. 70. Til Begyndelsen af Juni ere 33 korte Stile skrevne hjemme; til disse er Dansken bleven dikteret og iforvejen gennemgaaet paa Skolen.

II. Kl. Kung's Læsebog for de lavere Klasser, S. 93—139, 145—152, 169—197. Digtene Nr. 12, 13, 25, 27 og 33 ere lærte udenad. Tydsk Sproglære efter Hjort („Kortfattet tydsk Sprogl.“) og i Forbindelse dermed den danske efter Kinch („Dansk Sprogl.“); den tydske er indøvet ved Hjælp af Wolles Materialier indtil S. 63 med mange Forbigaaelser. Engang om Ugen Diktat, eller istedet derfor Dpskrivning af det, som tidligere er læst af Wolles Materialier.

I. Kl. Kung's Læsebog* for de lavere Klasser, S. 1—27, 34—79, 100—117. Digtene Nr. 3, 4, 6, 7, 8 og 9 ere lærte udenad. Sætningslæren er læst efter Kinch's danske Sproglære, derefter det Vigtigste af den danske og tydske Formlære efter samme Bog og Hjort's mindre tydske Sproglære. I den senere Del af Aaret have Disciplene hver Dag havt nogle Navneord og Udsagnsord foresatte, hvis Hovedformer og Kjon de skulde opskrive. I den første Del af Aaret hyppig mundtlig Dvelse i Stavning, senere et Diktat hver Uge.

Fransk.

VII. Kl. B. *Causeries historiques et littéraires* af Emile Souvestre i 1 Time om Ugen, benyttet til Oversættelse (c. 200 Sider) og literaturhistoriske Noticer. Af og til mundtlig Extemporalstil efter Bifferme Carpent's franske Stiløvelser.

VI. Kl. *Etudes littéraires*, S. 320—425. Extemporal læsning efter Lassen, S. 1—120. De vigtigste Partier af Abrahams' Grammatik repeterede. En Time om Ugen er anvendt til skriftlige Dvelse, navnlig Version, og til at høre Disciplene i deres Udenoms læsning.

V. Kl. *Etudes littéraires*, S. 133—173, 217—252. Formlæren er repeteret. Reglerne for Brugen af Participiet og Pronomerne samt for Ordfølgen ere gennemgaaede. Af Sibberns 2den Del: Nr. 28, 30, 31, 33, 36, 45, 47, 49, 54 og 56. En Time om Ugen er anvendt til skriftlige Øvelser og til at høre Disciplene i deres Udenomslæsning.

IV. Kl. Borrings Læsebog for Mellemklasser, S. 151—174, 226—263. Hele Formlæren, Reglerne for Styrelsen, for Brugen af Subjonct. og Infinit. gennemgaaet og repeteret. Af Sibberns 1ste Del de ulige Nr. fra 51—75.

III. Kl. Borrings Læsebog for Mellemklasser, S. 74—143. Formlæren med Undtagelserne og nogle Regler for Ordføjningen. Af Sibberns 1ste Del 1ste Halvdel af de lige Nr. fra 14—48.

II. Kl. Manuel af Borring, S. 1—33, 66—109. Om Artiklen, Pronomerne, Talordene og Konjugationen meddelt efter Jørgenslevs Grammatik. Af Sibberns 1ste Del: Nr. 1, 2, 5, 6, 31, 43 og 1ste Halvdel af 37.

Latin.

VII. Kl. Dimittenderne opgive til Afgangsexamen: Cicero: *Talen for Sextus Roscius* og *Talerne mod Catilina*; 1. og 2. Bog *de officiis*, *Cato major*. Livius: de 3 første Bøger. Sallust: *de conjuratione Catilinæ*. Horats: *Ødernes første og anden Bog*, *Brevene samt ars poetica*. Virgil: *Eneidens 1—3. Sang*.

Af hele Klassen er iaar læst det ovennævnte Pensum i Livius og Sallust, Horats's *Øder* og *ars poetica*. Desuden er oversat uden Forberedelse: af „Flemmers Udvalg af Solvalderens prosaiske Forf.“ S. 24—64 (Curtius). Madvigs latinske Grammatik er repeteret, og af Tregders

romerske Literaturhistorie er det Bigtigste læst. Der er skrevet to Stile ugentlig, den ene paa Skolen, den anden hjemme; hver anden Uge er istedetfor Stilen paa Skolen skrevet en Version. Dertil er benyttet Henrichsens Opgaver til latinske Stile, ny Samling, S. 1—36, og Henrichsens Opgaver til Oversættelse fra Latin. Mundtlig, uden Forberedelse, er oversat af førstnævnte Bog S. 127—S. 154, og af sidstnævnte adskillige udvalgte Stykker.

VI. Kl. Ciceros Tale for Sertus Roscius og den fjerde Tale imod Catilina. Livius, I, 1—35. Virgils Æneide, 2. Bog. I Grammatik er læst af Nytt fra § 411 til Enden; repeteret fra § 325 (andet Afsnit) til § 411. Indtil Nytaar er der skrevet 1 Stil om Ugen paa Skolen; efter Nytaar er der skrevet 2 Stile om Ugen, den ene hjemme, den anden paa Skolen; hver anden Uge er istedetfor Stilen paa Skolen skrevet en Version (Cæsar ell. Curtius). Til Stil er anvendt „Trojels Materialier“, af hvilke er oversat skriftlig: S. 141—165, samt nogle Sider i „Henrichsens Opgaver til latinske Stile“; mundtlig: alle med b mærkede Stykker og S. 102—107 i Trojels Materialier.

V. Kl. Cæsar de bello Gallico, 3. og 4. Bog; desuden kursorisk Kap. 1—25 af 5te Bog. Ciceros Taler imod Catilina. Af Dvids Forvandlinger efter Blochs Udvalg Stykkerne Niobe samt Jason og Medea (518 Vers). Sproglære efter Madvig; Ordfojningslærens 2det Afsnit, Kap. 1—7. Hele Formlæren (uden Orddannelselæren) paany gennemgaaet. 2 Stile skrevne om Ugen, en hjemme og en paa Skolen. Dels hertil, dels til mundtlig Ertemporal-Oversættelse er benyttet Ingerslevs Materialier, forfra omtrent til S. 82. I de skrevne Stile ere Discipulene senere examinerede.

IV. Kl. Silfverberg's latinske Læsebog, S. 42—70. Cæsar de bello Gallico 2., 3. og 4. Bog. Udvalgte Fabler af Phædrus, udg. af Møller og Thomsen, Fab. 30—60. Madvig's Grammatik: Syntaxens første Afsnit; Formlæren repeteret efter den mindre Udgave. I Reglen er der skrevet 2 Stile om Ugen, den ene hjemme, den anden paa Skolen; til Stilene, som først ere nøjagtig gennemgaaede, er benyttet „Trojels Materialier“ S. 102—132. Mundtlig, uden Forberedelse, er oversat af samme Bog alle de med b mærkede Stykker til S. 79.

III. Kl. Silfverberg's Læsebog, S. 1—29, 30—33, 40—47. Det Bigtigste af Formlæren efter Madvig („Det latinske Sprog's Formlære“) indtil de uregelmæssige Verber. Til mundtlig Oversættelse ere Trojels Materialier, Nr. 1—10 (a) benyttede. I Slutningen af Aaret ere 1 Gang om Ugen nogle korte, dikterede Sætninger oversatte skriftligt.

Græsk.

VII. Kl. Dimittenderne opgive til Afgangseramen: Herodot: 6te Bog. Plato: Apologia Socratis. Xenophon: Mem. Socratis, 1ste og 2den Bog, Anabasis, 2 Bøger. Homer: Iliadens 6 første Sange.

Hele Klassen har iaar læst: Herodots 6te Bog, Xenophons Mem. Socratis, 1ste og 2den Bog, Homers Iliade, 2den og 3die Sang. Tregders Formlære er repeteret; Ordføjningsregler ere mundtlig meddelte under Forfatterlæsningen. Hele Tregders Mythologi er gennemgaaet. Bojesens Antikviteter og Tregders Litteraturhistorie ere benyttede. Et Kursus i den gamle Geografi efter Rønigsfeldt.

VI. Kl. Xenophon: 6te Bog af *Anabasis*, 1ste Bog af *Mem. Socratis*. Homer: *Iliadens* 4de og 5te Sang. Tregders Formlære og Sammes *Mythologi* fra 3die Kapitel til Ende. En Del af den gamle *Geografi* efter *Königsfeldt*.

V. Kl. Blochs Læsebog fra S. 30 til Enden. Xenophon: *Anabasis*, 1ste Bog, de 8 første Kapitler. Homer: *Iliadens* 7de Sang. Tregders Formlære med nogle Forbigaaelser. En Del af den gamle *Geografi* efter *Königsfeldt*.

IV. Kl. Blochs græske Læsebog for Begyndere. S. 1—40. Tregders Formlære, navnlig *Paradigmerne*.

Hebraisk.

VII. Kl. A. *Genesis*. Whittes *Sproglære*.

Historie.

VII. Kl. *Oldtidens Historie* efter Bohr. *Nordens Historie* efter Allen og Bohr. *Dimittenderne* have repeteret *Middelalderens* og den nyere *Tids Historie* indtil 1830 efter Bohr.

VI. Kl. Bohrs *Oldtidshistorie*, indtil Rom. Den nyeste *Tids Historie* fra 1715, ligeledes af Bohr.

V. Kl. Efter samme Lærebog: *Verdenshistorien* fra *Reformationen* indtil Aaret 1715; dog er *Nordens Historie* begyndt fra Aaret 1103.

IV. Kl. Efter samme Lærebog: *Middelalderens Historie*.

III. Kl. Efter samme Lærebog: *Oldtidens Historie*.

II. Kl. Af *Kofods fragmentariske Lærebog*: *Middelalderens* og den nyere *Tids Historie*.

I. Kl. *Udvalgte Stykker af Oldtidens Historie* efter Bohr.

Geografi.

VI. Kl. Hele Geografien efter Jagerslevs større Lærebog.

V. Kl. Europa, Nordamerika fra de forenede Stater, Sydamerika og Australien efter samme Bog.

IV. Kl. Samme Bog: Tyrkiet og Grækenland, Asien, Afrika, Amerika indtil de forenede Stater.

III. Kl. Samme Bog: Europa indtil Tyrkiet.

II. Kl. Hele Jagerslevs mindre Lærebog.

I. Kl. Europa efter samme Bog.

Naturhistorie.

VI. Kl. Krybdyr, Padder og Fisk; Leddyr og Bløddyr. Repetition af hele Zoologien og Botanikken.

V. Kl. Mennesket, Pattedyr og Fugle.

IV. Kl. De naturlige Plantefamilier og Bløddyrene. Repetition af hele Botanikken.

III. Kl. Af Botanikken den terminologiske Indledning, Linnés System, Friblomstrede og Bægerblomstrede; desuden Bløddyrene.

II. Kl. Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk; Repetition af Mennesket og Pattedyrene. I den sidste Del af Aaret ere Disciplene, uden Anvendelse af Bog, blevne gjorte bekendte med de vigtigste terminologiske Benævnelser i Botanikken.

I. Kl. Mennesket, Pattedyr og Fugle.

I Botanik har 4de og 6te Klasse benyttet Dreiers Lærebog, 3die Kl. derimod Petits; Undervisningen er bleven understøttet ved Forevisning af Planter og Dvælsere i at bestemme dem, samt ved enkelte Excursioner. I Zoologi har 6te og 5te Kl. benyttet Lützens større, 4de til 1ste Kl. samme Forfatters mindre Lærebog.

Naturalære.

VII. Kl. A. Drsteds Lærebog i Naturalærens mekaniske Del, Højdemaaling ved Barometret samt fra „Almindelig Bevægelseslære“ og ud. Petersens Lærebog i den kemiske Del fra Elektromagnetismen og ud. Astronomien efter Jørgensens Lærebog. Repetition af Fysikken og Astronomien.

VII. Kl. B. Den mekaniske Del efter Drsteds Lærebog forfra til „Almindelig Bevægelseslære“; den kemiske Del efter Petersen til Elektromagnetismen.

Geometriske Discipliner.

VII. Kl. A. Plantrigonometrien og Grundformlerne af den sphæriske Trigonometri efter Ramus. Repetition af Plangeometri, Stereometri og Trigonometri.

VII. Kl. B. Stereometrien efter Ramus. Afsnittet om Symmetri, Kongruens og Lighedannedhed er dikteret efter Mundts Lærebog. De trigonometriske Linier efter Ramus.

VI. Kl. Mundts Geometri (ældre Udgave) fra den praktiske Del og ud. Polygonberegning og Cirkelberegning efter Diktat. Hele Geometrien er repeteret.

V. Kl. Mundts Geometri (5te Udgave) fra 3die Kapitel til 5te Kapitel, 303, samt 321—329. Geometrien er repeteret forfra efter samme Udgave.

IV. Kl. Mundts Geometri (5te Udgave) forfra til 3die Kapitel.

Arithmetik og Regning.

VII. Kl. A. Bergs Arithmetik repeteret.

VII. Kl. B. Ligninger med flere Ubekjendte; Ligninger

af 2den Grad, Logarithmer, Rækker, Rentens Rente og Annuiteter efter Berg.

Hver af 7de Klasse's to Afdelinger har havt 10—12 mathematisk Dpgaver maanedlig til Udarbejdelse hjemme; desuden er der 1 Gang hver Maaned anvendt 2 Timer paa Skolen til Besvarelse af en mathematisk Dpgave uden noget Hjælpemiddel.

VI. Kl. Efter Bergs Lærebog er gjenneingaaet Rod og Regning med Rodstørrelser; 0, negative og brudne Tal som Potenssexponenter; rationale, irrationale, reelle og imaginære Størrelser, Kvadratrods og Kubikrods Ud-
dragning.

V. Kl. Potens; Bogstavregning med Potenser; Primal, Maal og Mangefald; Betingelser for Tals Delelighed med en Potens af 2 eller 3, med 9 eller 11; Proportioner, Decimalbrøf efter Steens Indledning og efter Berg. Repetition af Steens Indledning.

IV. Kl. Steens Indledning, til Proportioner.

I alle Klasser er det læste stadig blevet indøvet ved Exempler paa Skolen.

III. Kl. Med Benyttelse af Mundts Regnebog ere de fire Regningsarter med Brøf repeterede og de forskellige Former af Reguladetri gjenneingaaede. Lillige er der jævnlig regnet efter Exempler, opgivne af andre Regne-
bøger. 1 Time ugentlig er anvendt til Hovedregning.

II. Kl. De fire Species med Brøf, Resolution og Reduktion i samme, samt Reguladetri med hele Tal og tildels med Brøf efter Jakobsens Regnebog. Til yderligere Indøvelse ere Dpgaver givne paa Skoletavlen. Hovedregning er øvet 1 Time ugentlig.

I. Kl. De fire Species med benævnte Tal gjenneingaaede i sammensatte Dpgaver, samt Reguladetri med hele

Tal og tildels Brok; kun Addition og Subtraktion medtagne til Repetition. Hovedregning som i 2den Klasse.

Tegning.

III. Kl. Geometrisk Tegning. Hertil ere Hertschs og Ursins Begyndelsesgrunde (Tavle I—IX.) blevne benyttede, saaledes at Læreren har affat Figuren paa Klassens Tavle, og Disciplene derefter tegnet en formindsket Kopi i deres Bøger.

II. Kl. Af Hølsteds Vejledning til Tegnekunstens allerførste Grunde er 2det og 3die Hefte blevet benyttet.

I. Kl. Hølsteds Vejledning, 1ste Hefte; flere af Disciplene have begyndt paa 2det Hefte.

I den særskilte, frivillige Tegnetime have 14 Disciple, tildels af de højere Klasser, deltaget. Ogsaa her er Hølsteds Tegneapparat blevet benyttet; dog have et Par af Disciplene ogsaa tegnet efter antike Ornamentter og efter Hertschs Fortegninger for Haandværkere.

6. Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

Tilbært siden sidste Beretning.

A. Nære Sprogs Litteratur.

Engelstofts (Udvalg af L.) Skrifter. B. 3.

Erølev, L. H.: Supplement til „Alm. Forf. Ver.“ H. 9.

Falsens (Enevold) Skrifter. Saml. og udg. af L. S.

Platou. B. 1. 2. Christiania 1821.

Friisner, J.: Ordbog i det gl. norske Sprog. H. 3.

Grundtvig, Sv.: Danmarks gamle Folkeviser. III., 2.

Hansen, H. D.: Den norske Litteratur fra 1814 indtil vore Dage. Kbh. 1862.

Heibergs (S. L.) Nordiske Mythologi. Paa Dansk udg. af Chr. Winther. Kbh. 1862.

- Heiberg (Breve til og fra J. L.) Kbh. 1862.
- Holbergs (Rudy.) moralske Tanker. Deste ubi 2 Tomos. Kbh. 1744.
- Jagemanns (B. C.) Levnetsbog, skreven af ham selv, udg. af J. Galsfjot. Kbh. 1862.
- — Tilbageblik paa mit Liv og min Forfattervirksomhed fra 1811—1837. Udg. af J. Galsfjot. Kbh. 1863.
- Jessen, E. A. E.: Undersøgelser til nordisk Oldkyndighed. Kbh. 1862.
- Jonsen, Erik: Oldnordisk Ordbog, ved d. kongl. nord. Oldskr.=Selsk. Kbh. 1863.
- Kraft, J. E.: Norsk Forfatter-Lexikon 1814—1856. H. 1—5. Christiania 1857—
- Malling, Dve: Tale til Erindring om Henr. Gerner. Kbh. 1788.
- Maanedsskrift (Dansk). Aargang 1861, 2det B.
- Nilsson, S.: Skandinaviska nordens ur-invånare. Andra uppl. Bronsålderen. 1. 2. Stockholm 1862.
- Oldskrifter (Nordiske). XXX. XXXI. (G. F. B. Lund: Nordisk Ordsejningelære, H. 2. 3.)
- Oversigt over det Kongl. danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1861. H. 4—6.
- (Kahbek.) Samling af Skrifter til Erindring om K. L. Kahbek og K. M. Kahbek, fød Heger. Kbh. 1831.
- Samlingar, utg. af Svenska fornskrift-sällskapet. 34—36. (Heliga Birgittas uppenbar-Bok. 4—6.)
- Tidskrift (Nordisk) for Litteratur og Kunst, udg. af Dietrichson. B. 1. Kbh. 1863.
- Tidskrift (Nordisk Universitets=). VII, 4. VIII., 2. 3.
- Tychonius, Chr. L.: Samling af Vers og Indsald. Odense 1776.

Welhaven, J. S.: Om Ludvig Holberg. Christiania 1854.

Wessels (J. H.) samlede Digte. Udg. af J. Levin. Kbh. 1862.

Dehlenschlägers (A.) Poetiske Skrifter. S. 76—84.

Heine, H.: Neue Gedichte. 2te Aufl. Hamburg 1844.

Hensler, P. W.: Gedichte. Altona 1782.

Jüngling (Der). Königsb., Mictau u. Leipz. 1764.

Kauz (Des alten) Meditationen über Besenstiele, Stiefelknechte u. s. w. Ein Buch zur Beförderung der Humanität. Berlin u. Stettin 1800.

Kogebue: Die Negerflaven. Ein histor.=dram. Gemählde. Leipzig 1796.

Kesling, G. E.: Lustspiele. Dritte Aufl. Th. 1, 2. Berlin 1786.

— — Trauerspiele. Dritte Aufl. Berlin 1798.

— — Vermischte Schriften. Th. 9 (Lafoon). Berlin 1792.

Schiller, Fr.: Kabale und Liebe, ein bürgerliches Trauerspiel. Neue Orig.=Ausg. Mannheim 1802.

Schüze, J. F.: Holsteinisches Idiotikon. Th. 1—4. Hamburg (Altona) 1800—1806.

Udvalg af den nyere tydske Literatur. S. 2, 3.

Larpent, A. H. B.: Franste Stilovelfer til Brug for Mellemklasserne og de højere Klasser. Kbh. 1863.

B. Græsk og latinsk Filologi.

Homeri Ilias et Odyssea et in easdem scholia, sive interpretatio Didymi Cum Lat. versione locupletiss. etc. Accurante Corn. Schrevelio. Amstelodami 1656.

- Berg, G.: Græsk Formlære til Skolebrug. Kbh. 1862.
 — — Græsk-Dansk Ordbog til Skolebrug. H. 8.
 Stephani (H.) thesaurus lingvæ Græcæ. I, 10.
-

(Cæsar): Heerwesen und Kriegsführung C. Julius Cæsars.
 Von W. Rustow. 2te verbesserte Aufl. Nordhausen
 1862.

Cæsaris (C. Julii) quæ exstant, cum selectis variorum
 comment. opera et studio Corn. Montani. Amstelo-
 dami 1670.

Grammatici Latini ex recens. Henr. Keilii. Vol. I—III.
 Lipsiæ 1855—58.

Horatii (Q.) Flacci poemata cum comment. Joh. Min-
 Ellii. Lipsiæ et Hafniæ 1739.

— — Satirer og Epoder. Overs. og oplyste af L.
 D. Kjær. Kbh. 1863.

— — Breve. Overs. og opl. af L. D. Kjær. Kbh.
 1863.

Livii (T.) hist. Rom. ex recens. Madvigii. II, 1. 2.

Madvig, J. N.: Latinisk Sproglære til Skolebrug. 4de
 forbedrede og forfattede Udgave. Kbh. 1862.

Quicherat, L.: Addenda lexicis Latinis. Parisiis 1862.

Deliciæ quorundam poetarum Latinorum coll. a Fr. Rost-
 gaard. T. I. II. Lugd. Batav. 1693.

Mureti (M. Antonii) opera omnia, ex MSS. aucta et
 emendata cum brevi annotatione Dav. Ruhnkenii.
 T. I—IV. Lugd. Batav. 1789.

Owen, Jo.: Epigrammata. (Titelbladet mangler.)

Philologus. XVIII, 4. XIX.

Tidskrift for Philologi og Pædagogik. IV.

D. Pædagogik.

Christens, C. F.: Beretning om det lavere Skolevæsen i Holland og Sveiz. Kbh. 1854.

Indbydelseskrifter:

1. Fra Kjøbenhavns Universitet for 1861: N. M. Petersen: Nogle Uddrag af Forelæsninger, vedkommende de nordiske Sprog. — H. L. d'Arrest: De instrumento magno æquatoreo in specula universitatis Hauniensis nuper erecto.

2. Fra Skolerne i Kongeriget s. 1862: Aalborg Kathdsk. — Aarhus Kathdsk. (D. A. Høogaard: Gotfred, Underkonge i Jylland, mod Karl den Store, romersk Keiser.) — Bergerbydsk. paa Kristianshavn (M. Hammerich: Sagu og Eventyr. Første Afsnit af danske og norske Læsestykker, til Skolebrug i Sverrig). — Do. i Kbh. — Frederiksborg l. Sk. (H. M. Flemmer: Fortegnelse over de sidste 25 Aars Dimittender.) — Helsingørs højere Realsk. — Herlufsholms l. Sk. (M. Rosling: Pindars olympiske Ode, oversatte). — Horsens l. Sk. (B. J. S. Bisted: Torqv. Lasfos befriede Jerusalem (Forts.) — Metropolitan sk. (P. Petersen: Om Brugen af de upersonlige Modi i Lydsk.). — Nykjøbing Kathdsk. (E. J. Wesenberg: Om Charakteerberegningen ved Afgangseramen). — Odense Kathdsk. (Henrichsen: Skolens Gods). — Randers l. Sk. (H. R. Whitte: Terentius Adelphimet. overs.) — Ribe Kathdsk. — Roskilde Kathdsk. (F. E. Hundrup: Biographiske Efterretninger om de fra Slagelse l. Sk. til Universitetet dim. Disciple). — Ronne højere Realsk. — Slagelse Realsk. — Sorø Akademis Sk. (E. Bojesen: Forstudier til en Afhandl. om den æsthetiske Idees Udvikling hos Grækerne i vi

- denkabelig Retning). — Latin- og Realfk. i St. Kongensgade. — Vejle Amts højere Realfk. — Viborg Kathdsk. — Det von Westenste Institut. — Reykiavik Latinsk. (S. Thorkelsøn: Nogle Bemærkn. om Adj. E. Jversens islandske Formlære.)
3. Fra Skol. i Hertugd. Slesvig for 1862: Haderslev l. Sk. (S. B. Thrige: Statist. Efterretn. om Had. l. Sk. 1850—1862). — Flensborg Latin- og Realfk. — Schleswig Domsch. (Verz. der Büchersammlung.)
4. Fra Skol. i Hertugd. Holsten med Lauenburg for 1862. — Altona Gymnasium (F. E. Kirchhoff: Die Parodos der Antigone des Sophokles.) — Glückstadt Gel.=Sch. (Meins: Die Flora der Umgegend von Glückst. usw.) — Kiel Gel.=Sch. (S. F. Horn: Ueber das Beweisen des Daseins Gottes.) — Melzdorf Gel.=Sch. (W. Th. Jungclaufen: De Campio et Büchenschützio Xenophontis Hellenicorum interpretibus.) — Plöen Gel.=Sch. (D. Kallsen: Die französische Salonliteratur im siebzehnten Jahrhundert.) — Rendsburg Real-Gymn. (Hennings: Die Zeitbestimmung des Sophokl. Aias.) — Lauenburg Gel.=Sch. (W. Hornbostel: Ueber die Phönissen des Euripides.)
5. Fra de norske Skoler for 1861: Arendals Middels- og Realfk. (Medd. om Ar. Sk. offentl. Bibliothek og Museums Mynt- og Medaillesamling). — Bergens Kathdsk. — Drammens l. og Realfk. (Fortegn. over de tre første Afd. af Sk. Biblioth.) — Kristiania Kathdsk. (F. L. Bibe: Nogle Ord til Skoleungdommen). — Kristiansunds Kathdsk (Joh. Friis: Demosthenes Dlythiske Taler I II, oversatte). — Lillehammers l. og Realfk. (Tillige for 1860). —

Molde Middel- og Realsk. (Fortegn. over Sk. offentl. Biblioth.) — Nissens Latin- og Realsk. (Skoleefterretninger for 1858—1861.) — Stavanger l. og Realsk. (K. A. Borch: Prover af en Lærebog i Middelald. Hist.) — Thronhjems Kathsk. (M. E. Carstens: Demosthenes's første philipp. Tale, oversat). — Tromsø l. og Realsk. (H. Blom: I. Hjemmet og Skolen. II. Slutning af Fortegn. over Sk. Bogsamling).

6. Fra svenske Skoler for 1860 og 1861, udg. fra: Carlscrona. — Carlstad (1860. J. G. M. v. Gegerfelt: Några ord om ordningen, i hvilken de, i nu gällande nådiga Skolstadga, föreskrifne lärostycken i Matematiken lämpligast synas böra fördragas inom Elementar-Läroverken). — Christianstad (1861. S. G. Cavallin: Socrates, en forntids bild). — Falun. — Gefle (1861. E. F. Wiberg: Bidrag til kändedomen om Grekers och Romares förbindelse med Norden och om de Nordiska Handelsvägarne. Efter Fynden och gamla Geografernas anvisningar). — Göteborg. — Helsingborg. — Hernösand (1860: P. Engman: Om Individualitet och Personlighet). — Hudrifsåll (1860. J. A. Wiström: Det organiska lifvets utvecklingshistoria på Jorden). — Jönköping (1861. J. A. Ahlander: Några antydningar om de gamlas Geometriskas constructionssätt.) — Kalmar (1861. R. Torneblad: De elegiis Lygdami commentatio). — Värföping (1860. E. E. Ruseñ: Accusativus och Dativus i Grekiska Språket. Bidrag till en Grekisk Syntax för Gymnasium). — Luleå. — Lund (1861. G. M. Sommelius: Lunds Domskolas historia). — Malmö (K. Stenberg: Tabulæ logarithmi integralis.

Pars I). — Norrköping (H. Asppling: Om fördelarne och farorna af den synthetiska methoden vid den elementära språkundervisningen). — Nyköpning (fun för 1861). — Stockholms högre elementar-läroverk. (1860. F. W. Hultman: Försök at visa det inre sambandet mellan serskilda satser i så väl Andra som Femta Boken af Euklides' Elementer. — 1861. G. N. Kabe: Om de olika uttrycken i Latinet för satser, hvilka i Svenskan inledas med att). — Stockholms nya elementar-skolan (1861. E. E. Wallander: Om utanläsningen af Katekesen). — Ströngnäs (1860. E. F. Lindman: Om uppfinningen af Logarithmerna samt om noggranheten hos beräkningar, verkställda medelst Logarithmer). — Umeå (1861. P. A. Grenholm: Om Algebraiska Operationer). — Upsala (1861. E. P. Nordlund: Om Ellipsen, betraktad såsom projektion af cirkeln). — Wenersborg (1860. E. S. Hultström: Om sambandet mellan hemmet och skolan osv. — 1861. Samme: Om den, för lärjungarnes bästa, lämpligaste fördelningen af den dagliga lästiden osv.) — Westervik (1860. N. J. Scheutz: Om Svenska florans bearbetning). — Östersund (fun för 1861).

Jahrbücher (Neue) für Philol. u. Pädagogik. B. 85 u. 86, H. 4—12. B. 87 u. 88, H. 1—4. — Suppl. Hefte IV, 3.

Kinde: Meddelelser angående Kbh.'s Universitet osv. H. 6.

E. Theologi.

Cypræus, J. A.: *Annales episcoporum Slesvicensium. Coloniae Agripp. 1634.*

F. Filosofi.

Dahlerup, H. C.: Naturphilosophiske og kulturhistoriske Betragtninger. Kbh. 1862.

Heegaard, P. S. B.: Den Herbart'ske Philosophi. Kbh. 1861.

Nielsen, E. F.: Den antike Skepticisme. Kbh. 1862.

Nielsen, R., Forelæsninger over „Philosophisk Propædeutik“ fra Universitetsaaret 1860—61. Kbh. 1862.

Tidskrift (Frihandelsforeningens). Redig. af E. Holst.
I, 1—3, 6. II, 1—3.

3 Pjecer om Frihandel og Toldtarif.

G. Geografi.

Albina. Ein Taschenbuch für Wanderer in der sächsischen Schweiz. Dritte sehr verbess. u. verm. Aufl. Pirna 1825.

Rassen, G. F.: Dokumenter og Aftstykker til Kjøbenhavns Befæstnings Hist. Kbh. 1855.

— — Bidrag til Bersens Historie i de første halvhundrede Aar. Kbh. 1858.

Mandix, Jac.: Danmarks Tilstand for omtrent 60 Aar siden, sammenlignet med den nuværende. Kbh. 1830.

Meddelelser (Statistiske). Udg. af det statistiske Bureau. H. 1. Kbh. 1862.

(Molesworth): Etat present de Danemarck. Traduit de l'Anglois A Londres 1694. — Brink, J.: Densence du Dannemark. Traduit de l'Anglois Sec. edit. A Cologne 1696.

Paussen, P. D. C.: Ueber Volksthümlichkeit und Staatsrecht des Herzogthums Schleswig. Kiel 1832.

- Paulsen, P. D. G.: Bidrag til Sprogets Historie paa den jydskke Halvø, fornemmelig i den søndre Del. (Særsk. Aftr.)
- Rimestad, C. B.: Kærebog i Geografi til Brug ved Undervisning. 2det Dpl. Kbh. 1863.
- (Stephanus, S. J.): De regno Daniæ et Norwegiæ — Tractatus varii. Lugd. Batav. 1629.
- Labelværk (Statistisk). Ny Række. B. 22.
- Thaarup, Fr.: Udførlig Vejledning til det danske Monarkis Statistik. D. 1—6. Kbh. 1812—19.
- Trap, J. P.: Stat.-topogr. Beskriv. af Hertugd. Slesvig. H. 2. 3. — Grundtegninger osv. til samme Værk. H. 1.
- Wimpfen, C. von: Ueber die staatsrechtlichen Verhältnisse der Herzogthümer Schleswig u. Holstein. Kiel 1831.

H. Historie.

- Stelund, Jac.: Försök til Lärobok i Allmänna Historien, för Lärdoms-Scholar. Del. 1. Del 2, Afdel. 1. 2. Stockholm 1850—61.
- Holberg, Ludv.: Jødiske Historier fra Verdens Begyndelse. Kbh. 1742. 4.
- Klee, Fred.: De europ. Staters Historie siden 1815. H. 21—24.
- Mommsen, Th.: Römische Geschichte. B. 1—3. Dritte Aufl. Berlin 1861. 62.

-
- Ancher, P. Rosod: Om gamle danske Gilder og deres Undergang. Kbh. 1780.
- Beskrivelse (Kortfattet) af Kjøbenhavn og dens Belæring i 1658—60. Kbh. 1859.

- Bircherod (Th. Broderi) Specimen antiquæ rei monetariæ Danorum. Hafniæ 1701.
- Garde, H. G., Niels Juul. Kbh. 1842.
- Hæegh=Guldberg, Chr.: Et Par Ord om Dve Hæegh=Guldberg. Odense 1841. — Nok et Par Ord om D. H.=G. Emst. 1842.
- Høst, J. R.: Rigshofmester Grev Korf. Ulfelds og — Et. Chr. Ulfelds Levnet. Kbh. 1825.
- Jahn, F. H.: Grundtræ til Christian den Fjerdes Krighistorie. Afd. 1. 2. Kbh. 1820. 22.
- Magazin (Danst). 4de Række. 1, 3.
- Münter, Fred.: Kjøbenhavns Beleiring Sommeren 1807. Overs. af det Tydske ved W. H. F. Abrahamson. Kbh.
- Nyerup, R.: Efterretninger om Kong Frederik den Tredie og de mærkværdigste i Danmark og Norge under hans Regering indtrufne Begivenheder. Kbh. 1817.
- — Bernstorffs Eftermæle. Samling af Amindelses=Skriſter over Grev A. P. Bernstorff. D. 1. 2. Kbh. 1799. 1800.
- Reverdil: Struensee og Hoffet i Kjøbenhavn 1760—1772. Udg. af Alex. Roger. Overs. af L. Molke. Kbh. 1859.
- Rothe, C. P.: Peder Græve af Griffensfelds Liv og Levnet. Part 1. 2. Tredie Dpl. Kbh. 1748.
- Schlegel, J. H.: Geschichte der Könige von Dänemark aus dem Oldenburg. Stamme. Th. 1 (zweite Aufl.) 2. Kopenhagen 1771. 77.
- Treschow, Herm.: Bidrag til Hr. Gen. Adm. Licut. Greve Frid. Danneſkjold Samsøes Levnets Beskrivelse. Kbh. 1796.

- Ufnger, Rud.: Die dänischen Annalen und Chroniken des Mittelalters. Kritisch untersucht. Hannover 1861.
- Bedel Simensen: Fyens Vilkaar i den saakaldte Grevens Feide. Kbh. 1813.
- Marssberetninger fra det kgl. Geheime-Archiv. III., 2.

-
- Ekelund, Jac.: Fäderneslandets Historia, i Sammendrag för Begynnare. Nionde uppl. Stockholm 1857.
- Guizot: Histoire de la révolution d'Angleterre depuis l'avènement de Charles Ier jusqu'a sa mort. T. I. II. Brux, Gand et Leipz. 1850.
- — Memoires. T. V.
- Hume, David: The history of England from the invasion of Julius Cæsar to the Revolution in 1688. A new edit. T. 1—13. Londres 1793. 94.
- Munch, P. A.: Det norske Folks Hist. 2den Hovedafd. I., 1—3.
- Thiers: Hist. du Cons. et de l'Emp. T. XX.

I. Mathematisk Discipliner.

- Mundt, C. C.: Lærebog i den elementære Plangeometri tilligemed den plane Trigonometri. 5te Udg. Kbh. 1862.
- Petersen, Julius: Den plane Trigonometri og de sphæriske Grundformler. Kbh. 1863.
- Schrön, Ludv.: Syvziffrede Logarithmer af Tallene fra 1 til 108000 og af Sinusserne osv. af alle Quadrantens Vinkler fra 10 til 10 Sekunder. Bearb. paa Dansk af Hans Lind. Kbh. 1862.
- — Interpolationstabelle til Beregning af Proport-

tionaldelene, nærmest for Forfatterens syvziffrede Logarithmetavler, dernæst ogsaa til almindelig Brug. Kbh. 1862.

K. Naturvidenskab.

- Bergsøe, B.: Oldenborrens Naturhistorie. Kbh. 1862.
- Bronnne, Traugott: Udbildninger til Dyreriget's Naturhistorie, til Brug i Skolen og Hjemmet. H. 1—5. Kbh. 1861.
- Petit, E.: Lærebog i Botanik for Skoler. 2det Uplag. Kbh. 1858.
- Tidskrift for popul. Fremstill. af Naturvidenskaberne. 2den Række. B. 3.

- Gauss u. Schumacher: Briefwechsel. B. 3.
- Hansen, B.: Kaart over Magu. Meridianer, Isocliner og Binde. — Do. over Mars-Isotermierne samt over Strømningerne i Verdenshavet. — Do. over Maanedes-Isotermier og Vindforhold. Kbh. 1862.
- Hoff, R. A. E.: Chronik der Erdbeben und Vulkan-Ausbrüche. Th. 1. 2. Gotha 1840. 41.
- Tidskrift for Physik og Chemi. I, 7—12. II, 1—3.

L. Lovkyndighed.

- Departementstidende for 1862.
- Samling af Love og Anordninger m. v. 1834—48. 1861—62.
- Tidskrift for Retsvæsen, udg. af E. Nyholm og P. Schjørring. H. 1—2.

M. Lægevidenskab.

Lryde, Chr.: Om Electricitetens Anvendelse i Nerve- og Muskelidelser. Kbh. 1861.

N. Økonomi.

Bromander, A. P. Wy: Journal og Casfabog osv. I—IV. Kbh. 1861. 4.

Lidende (Ribe Stifts-) for 1862.

Den naturhistoriske Samling har siden sidste Bekjendtgjørelse i Programmet for 1861 modtaget følgende Tilvært:

Sorex vulgaris (Spidsmus) i Spiritus, foræret af Disc. Th. Sørensen.

Mus decumanus (den brune Rotte) i Spir., foræret af Disc. G. Petersen

Mus musculus (Husmus) i Spir., foræret af Discipel L. Petersen.

Hypudæus amphibius (Vandrotte), foræret af Discipel D. Kinch.

Defekt Kranium af *Canis familiaris* (Hushund), foræret af Disc. Marcus.

Def. Kranium af *Cavia cobaya*, foræret af Disc. Marcus.

Mustela vulgaris (Rækat), udstoppet.

Falco tinnunculus (Taarnfalk).

Falco albicilla (Havørn), foræret af Hr. Rjobmand P. W. Benzen.

Falco lagopus (laadenbenet Musvaage), foræret af Hr. praktif. Væge Kiær.

Strix flammea (Slorugle), foræret af Discipel P. Petersen.

Lanius excubitor (Tornskade).

Sylvia sibilatrix (Grøn Sanger), foræret af Disc. E. Bølvig.

Sylvia rubecula (Rødfjælf).

Motacilla alba (Bipstjert).

Turdus musicus (Sangdrøffel).

Anthus pratensis (Viplærke).

Hirundo rustica (Forstusvale), foræret af Discipel F. Kølvig.

Hirundo riparia (Digesvale), foræret af Discipel M. Nybsum.

Certhia familiaris (Træløber).

Parus major (Rusvitmejsse).

Parus caudatus (Halemejsse).

Parus coeruleus (Blaamejsse), foræret af Disc. E. Hansen.

Fringilla coelebs (Bogfinker).

Fringilla coccothraustes (Kirsebærfugl), foræret af Hr. Telegrafbestyrer Faurischou.

Emberiza miliaria (Bomlærke).

Alauda arvensis (Sauglærke), foræret af Disc. J. Riis.

Neden af en Trist, foræret af Samme.

Sturnus vulgaris (Stær).

Garrulus glandarius (Skovskade).

Caprimulgus europæus (Natravn), foræret af Discipel E. Lund.

Upupa epops (Hærfugl).

Columba oenas (Skovdue).

Vanellus cristatus (Bibe).

Machetes pugnax (Brusshone), 2 Hanner og 1 Hunn.

Charadrius auratus (Hjelse).

Charadrius morinellus (Pommerans).

Tringa alpina (Ryle), foræret af Disc. F. Vogt.

Anas nigra (Sort And), foræret af Hr. Kancelliraad v. Stocken.

Anas clangula (Hvin=And).

Larus marinus (Svartbag).

Thalassidroma pelagica (Svalestormfugl), foræret af asd. Kapt. Møller.

Skind af Hugorm, foræret af Skolelærer Marcusen.

Trigla Hirundo (Knurhane), foræret af Hr. Stiftamtmand Nielsen.

Osmerus eperlanus (Smelt), foræret af Disc. F. Kolvig.

Leuciscus rutilus (Skalle), foræret af Sømand D. Riis.

Bryststunne og Bugskjel af Stor, foræret af Discipel B. Lindhardt.

Et Stykke Kjæbe af en Haj } foræret af Disc.

Et Stykke Nygrad af en Haj } Marcus.

Et Stykke Kjæbe af en Haj, foræret af Hr. Sadelmagermester Groth.

Hydrophilus (Vandfjær), foræret af Disc. F. Vogt.

Forstenede Muslinger og Snegle, forærede af Disc. For- gensen.

Forstenede Snegle i Mergel, forærede af Hr. Bæver An- derssen i Bong.

Et Glas med Langhalse, foræret af Disc. J. Degn.

En Langhals, foræret af Hr. Stiftamtmand Nielsen.

En Palmenød, foræret af Disc. B. Lindhardt.

Et Stykke halvt forstenet Egetræ, foræret af Hr. Lieute- nant Schmidt.

Den fysiske Samling har ikke modtaget nogen Tilvært siden Beretningen i Programmet for 1861, men nogle af Instrumenterne ere blevne reparerede.

7. Fordeling af Beneficierne i Skoleaaret 1862—63.

A. Højeste Stipendium, 50 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 40 Rd. at oplægge.)

1. J. A. P. Jepsen.
2. J. H. Stephensen.
3. P. B. Gad.
4. P. J. M. Dircks.
5. R. B. Wendtsen.

B. Mellemste Stipendium, 35 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 25 Rd. at oplægge.)

1. J. N. Degn.
2. J. E. F. Besterbye.
3. E. C. Riis.

C. Laveste Stipendium, 20 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 10 Rd. at oplægge.)

1. F. B. Bogt.
2. H. E. A. Bolvig.
3. M. Petersen.
4. M. N. Nyssum.
5. E. Dgmundsen.

D. Fri Undervisning.

1. L. Nastrup.
2. A. L. Moe.
3. R. E. C. Tranberg.
4. H. A. Mamsen.
5. E. J. Moe.
6. R. A. E. Andersen.
7. H. R. Winding.
8. E. H. L. Sørensen.
9. H. B. Rosenstand.

E. Gytraordinær Gratistplads.

1. D. P. Kinch.
2. P. G. Helms.
3. J. A. Riis.
4. R. F. Kinch.

F. Det Borchske Legat.

(omtrent 24 Rd. til lige Deling imellem 2 af Skolens Disciple.)

Dette Legat tilstaaes 2 Disciple for 3 Aar ad Gangen; i de 2 første Aar oppebæres det ved Skolen og i det sidste ved Universitetet. Forrige Aar blev det tillagt Disciplene J. A. P. Jepsen og R. E. C. Tranberg.

G. Det Moltkæsse Legat.

(40 Rd. aarlig)

1. K. B. Bendtsen. 2. P. G. Helms.

H. Nis Nisfens Legat.

A. Understøttelsesportioner.

I. Portioner à 52 Rd.

1. J. A. P. Tepsen. 2. J. H. Stephensen. 3. P. B. Gad.

II. Portioner à 40 Rd.

1. A. L. Moe. 2. H. A. Johansen. 3. M. N. Nyssum. 4. H. C. A. Bolvig (tillige som Flidsbelønning). 5. M. Petersen (tillige som Flidsbelønning). 6. N. A. C. Andersen. 7. E. Dgmundsen.

B. Flidsbelønninger à 12 Rd.

1. J. N. Degu. 2. H. A. Mamsen. 3. A. Marcus. 4. P. N. Petersen. 5. H. L. Engberg. 6. J. C. F. Vesterby. 7. P. G. Helms. 7. E. Schmidt. 9. K. Kinch.

8. Summarisk Udtog af Skolens Regnskaber

for Finantaaaret fra 1: April 1862 til 31. Marts 1863.

A. Skolens almindelige Regnskab.

Indtægtsbeløbet var ialt	19,297 Rd. 41 ø
Udgifts-Do.	18,162 — 85 ø
		<hr/>
	Beholdning	1,134 Rd. 57 ø

B. Bibliotheket.

Indtægt	336 Rd. 48 ø
Udgift	335 — 30 ø
		<hr/>
	Beholdning	1 Rd. 18 ø

C. Stipendiefonden.

Indtægt	1,049 Rbd. 40 §
Udgift	455 — „ =
	<hr/>
Beholdning	594 Rbd. 40 §

D. Thurah-Falsters Legat.

Indtægt	38 Rbd. 18 §
Udgift	„ — 73 =
	<hr/>
Beholdning	37 Rbd. 41 §

E. Nis Nisfens Legat.

Indtægt	569 Rbd. 62 §
Udgift	565 — 84 =
	<hr/>
Beholdning	3 Rbd. 94 §

9. Schema over de offentlige Examinier for Aaret 1863.**A. Skriftlige Examinier.****1. Skriftlig Afgangsexamen.**

- Tirsdag d. 23. Juni Form. Kl. 9—1 Udarbejdelse i i Modersmaalet.
Efterm. Kl. 4—8 Latinsk Stil.
- Torsdag d. 25. Juni Form. Kl. 9—1 Arithmetisk Op- gave.
Efterm. Kl. 4—8 Lydsk Stil.
- Fredag d. 26. Juni Form. Kl. 9—1 Oversættelse fra Latin til Dansk.
Efterm. Kl. 4—8 Geometrisk Op- gave.

2. Skolens Skriftlige Aarsexamen
foretages i de Dage, som gaa nærmest foran den mundt-
lige Del af Aarsexamen.

B. Mundtlig Afgangsexamen og Skolens mundtlige Aarsexamen.

(De med udhævet Tryk betegnede Fag høre til
Afgangsexamen).

Mandagen den 13. Juli.

8	I Syngesalen.	I naturhistorisk Museum.
	Religion.	8 Naturhistorie.
2-4	Religion VII. Kl. B.	I VI. Klasse's Læseværelse.
6	Sangprøve.	8-10 Historie III. Kl.
	I V. Klasse's Læseværelse.	11-12 Historie II. Kl.
9-10 $\frac{1}{4}$	Græsk V. Kl.	2-4 Lydsf I. Kl.
2-3 $\frac{1}{2}$	Geografi V. Kl.	I IV. Klasse's Læseværelse.
		2-4 $\frac{1}{2}$ Mathematik IV. Kl.

Tirsdagen den 14. Juli.

	I Syngesalen.	I VI. Klasse's Læseværelse.
8	Græsk.	8 Fransk.
2-4 $\frac{1}{2}$	Arithmetik VII. Kl. B.	10 $\frac{1}{2}$ -12 Historie IV. Kl.
	I V. Klasse's Læseværelse.	2-4 $\frac{1}{2}$ Latin V. Kl.
8-10	Geografi III. Kl.	I IV. Klasse's Læseværelse.
11-12	Fransk II. Kl.	8-10 Regning II. Kl.
2-4	Religion I. Kl.	2-3 $\frac{1}{2}$ Fransk IV. Kl.
	I Gymnastiksalen Kl. 6 Gymnastikprøve.	

Onsdagen den 15. Juli.

	I Syngesalen.	I VI. Klasse's Læseværelse.
8	Latin.	8 Geografi.
2-4 $\frac{1}{2}$	Latin VII. Kl. B.	10 $\frac{1}{2}$ -12 Lydsf IV. Kl.
	I V. Klasse's Læseværelse.	2-4 $\frac{1}{2}$ Mathematik V. Kl.
8-10 $\frac{1}{2}$	Regning III. Kl.	I IV. Kl. Læseværelse.
2-4	Dansf I. Kl.	8-9 $\frac{1}{2}$ Religion IV. Kl.
	I Naturhistorisk Museum Kl. 11-12 Naturhistorie II. Kl.	

Torsdagen den 16. Juli.

<p>§ Syngesalen.</p> <p>8 Historie.</p> <p>2—3½ Danst V. Kl.</p> <p>§ V. Kl. Læseværelse.</p> <p>8—10¼ Danst III. Kl.</p> <p>2—3 Tydst II. Kl.</p> <p>§ det fysiske Kabinet Kl. 2—4 Fysik VII. Kl. B.</p>	<p>§ VI. Klases Læseværelse.</p> <p>8 Tydst:</p> <p>§ IV. Klases Læseværelse.</p> <p>8—10 Regning I. Kl.</p> <p>§ naturhistorisk Museum.</p> <p>10½—12 Naturhistorie IV. Kl.</p>
---	--

Fredagen den 17. Juli.

<p>§ Syngesalen.</p> <p>8 Arithmetik.</p> <p>2—3½ Latin VI. Kl.</p> <p>§ V. Klases Læseværelse.</p> <p>8—10 Tydst III. Kl.</p> <p>11—12 Danst II. Kl.</p> <p>2—3½ Religion V. Kl.</p>	<p>§ VI. Klases Læseværelse.</p> <p>8—10½ Græst VII. Kl. B.</p> <p>11—12 Tydst V. Kl.</p> <p>2—3½ Geografi IV. Kl.</p> <p>§ naturhistorisk Museum.</p> <p>2—4 Naturhistorie III. Kl.</p>
---	--

Lørdagen den 18. Juli.

<p>§ Syngesalen.</p> <p>8 Geometri.</p> <p>2—4½ Geometri VII. Kl. B.</p> <p>§ V. Klases Læseværelse.</p> <p>8—10 Franst III. Kl.</p> <p>11—12 Religion II. Kl.</p> <p>2—4 Geografi I. Kl.</p>	<p>§ VI. Klases Læseværelse.</p> <p>8—9½ Græst VI. Kl.</p> <p>10½—12 Historie V. Kl.</p> <p>2½—3½ Græst IV. Kl.</p> <p>§ IV. Klases Læseværelse.</p> <p>2—3¼ Historie VI. Kl.</p>
---	---

Mandagen den 20. Juli.

<p>§ Syngesalen.</p> <p>8 Hebraisk.</p> <p>2—4 Danst VII. Kl. B.</p> <p>§ naturhistorisk Museum.</p> <p>11¼—12½ Naturhistorie V. Kl.</p> <p>2—4 Naturhistorie I. Kl.</p>	<p>§ VI. Klases Læseværelse.</p> <p>8—11 Matematik VI. Kl.</p> <p>2—3½ Latin IV. Kl.</p> <p>§ V. Klases Læseværelse.</p> <p>8—10½ Latin III. Kl.</p> <p>11—12 Geografi II. Kl.</p> <p>§ IV. Klases Læseværelse</p> <p>8—9½ Danst IV. Kl.</p>	<p>11—12 Danst VI. Kl.</p>
--	--	----------------------------

Tirsdagen den 21. Juli.

<p>§ det fysiske Kabinet.</p> <p>8 Fysik.</p> <p>§ Syngesalen.</p> <p>8—9½ Religion VI. Kl.</p> <p>10½—12½ Religion III. Kl.</p>	<p>§ VI. Klases Læseværelse.</p> <p>8—10 Historie VII. Kl. B.</p> <p>11—12 Franst V. Kl.</p> <p>§ V. Klases Læseværelse.</p> <p>8—10 Historie I. Kl.</p>
--	--

(Kl. 4. Generalcensur.)

Lørdagen den 18. Juli, Eftermiddag Kl. 4, prøves de nyindmeldte Aspiranter, som ere fra Byen og nærmeste Omegn, Mandagen den 24. August, Formiddag Kl. 8, de øvrige.

Onsdagen den 22. Juli, Formiddag Kl. 8, foretages Dimission og Translokation, hvorefter følger Sommerferien, der varer til Mandagen den 24. August, Morgen Kl. 8.

Disciplenes Fædre og Bærger samt andre Skolens og Videnskabernes Belyndere indbydes herved til at bære de mundtlige Examinere med deres Nærværelse.

Ribe Kathedralskole den 23. Juni 1863.

C. H. A. Bendtsen.